

Marți, 13 noiembrie 2018

I

(Rezoluții, recomandări și avize)

REZOLUȚII

PARLAMENTUL EUROPEAN

P8_TA(2018)0441

Asistența pentru dezvoltare acordată de UE în domeniul educației

Rezoluția Parlamentului European din 13 noiembrie 2018 referitoare la asistența pentru dezvoltare acordată de UE în domeniul educației (2018/2081(INI))

(2020/C 363/01)

Parlamentul European,

- având în vedere articolul 26 din Declarația universală a drepturilor omului (DUDO), potrivit căruia „orice persoană are dreptul la educație. Educația trebuie să fie gratuită, cel puțin în ceea ce privește învățământul elementar și fundamental”,
- având în vedere documentul intitulat „Transformarea lumii în care trăim: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă”, adoptat de Adunarea Generală a ONU la 25 septembrie 2015, care recunoaște că echitatea, incluziunea și egalitatea de gen prezintă o legătură foarte strânsă cu dreptul la educație pentru toți,
- având în vedere obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD), în special Obiectivul nr. 4, „Asigurarea unui învățământ de calitate, favorabil incluziunii și echitabil și promovarea oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții pentru toți”, precum și Declarația de la Incheon și Cadrul de acțiune pentru punerea în aplicare a ODD nr. 4 care prevede că „egalitatea de gen este legată în mod indisolubil de dreptul la educație pentru toți”,
- având în vedere Recomandarea nr. 36 (2017) a Comitetului ONU pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor privind dreptul fetelor și al femeilor la educație,
- având în vedere programul de acțiune de la Addis Abeba privind finanțarea pentru dezvoltare, adoptat de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 27 iulie 2015,
- având în vedere Rezoluția nr. 35/L2 a Consiliului ONU pentru drepturile omului din 22 iunie 2017 intitulată „Dreptul la educație: măsuri subsecvente Rezoluției 8/4 a Consiliului pentru drepturile omului”,
- având în vedere comunicarea Comisiei din 2002 intitulată „Educație și formare profesională în contextul reducerii sărăciei în țările în curs de dezvoltare” (COM(2002)0116),
- având în vedere documentul de lucru al Comisiei din 2010 intitulat „Îmbunătățirea cantitativă și calitativă a educației în țările în curs de dezvoltare” (SEC(2010)0121),
- având în vedere comunicarea Comisiei din 2018 intitulată „Educația în situații de urgență și de criză prelungită” (COM(2018)0304),
- având în vedere Declarația de la Charlevoix privind o educație de calitate pentru fete, adolescente și femei în țările în curs de dezvoltare, adoptată de G7 la 9 iunie 2018,

Marți, 13 noiembrie 2018

- având în vedere Consensul european privind dezvoltarea și Codul de conduită al UE în materie de diviziune a muncii în cadrul politicii de dezvoltare (COM(2007)0072),
 - având în vedere Rezoluția sa din 31 mai 2018 referitoare la implementarea Documentului de lucru comun (SWD(2015) 0182) al serviciilor Comisiei intitulat „Egalitatea de gen și capacitatea femeilor: transformarea vieții fetelor și femeilor prin intermediul relațiilor externe ale UE 2016-2020”⁽¹⁾,
 - având în vedere Rezoluția sa din 17 aprilie 2018 referitoare la îmbunătățirea sustenabilității datoriei țărilor în curs de dezvoltare⁽²⁾,
 - având în vedere raportul anual de monitorizare privind educația al Unesco, publicat în 2017 și intitulat „Asumarea responsabilității în materie de educație: cum ne respectăm angajamentele”,
 - având în vedere articolul 52 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru dezvoltare (A8-0327/2018),
- A. întrucât educația este un drept fundamental al omului și este esențială pentru atingerea tuturor ODD, împiedică transmiterea sărăciei între generații și joacă un rol esențial în realizarea egalității între femei și bărbați și în emanciparea femeilor; întrucât educația, ca spațiu al drepturilor, depășește sfera egalității aritmetice și urmărește promovarea unei veritabile egalități de gen în și prin educație;
- B. întrucât cea mai recentă comunicare a Comisiei privind educația în țările în curs de dezvoltare datează din 2002 și a fost actualizată doar în 2010 printr-un document de lucru;
- C. întrucât ajutorul pentru educație reprezenta 8,3 % din totalul ajutorului pentru dezvoltare în 2009; întrucât acest procent a scăzut la 6,2 % în 2015; întrucât pentru Uniune și statele sale membre această pondere a scăzut de la 11 % la 7,6 % în aceeași perioadă;
- D. întrucât ajutorul pentru educația de bază al Uniunii și statelor sale membre a scăzut cu 33,9 % între 2009 și 2015, ceea ce reprezintă mai mult decât ajutorul pentru educație în general (15,2 %);
- E. întrucât, în 2015, 264 milioane de copii și tineri având vârsta de a fi școlarizați în învățământul primar sau secundar nu frecventau școala;
- F. întrucât, la sfârșitul anului 2017, numărul de refugiați la nivel global era de peste 25,4 milioane, dintre care 7,4 milioane erau copii cu vârsta de școlarizare în învățământul primar, iar 4 milioane dintre aceștia nu aveau acces la niciun fel de învățământ primar; întrucât în țările afectate de situații de fragilitate și conflicte există cu 37 % mai multe fete decât băieți care nu sunt școlarizate în învățământul primar, iar femeile tinere sunt în proporție de circa 90 % mai susceptibile decât băieții de a nu frecventa învățământul secundar în țările care nu sunt afectate de conflicte;
- G. întrucât raportul din 2017 privind obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU indică faptul că, în 2011, numai aproximativ un sfert dintre școlile din Africa Subsahariană au avut energie electrică și mai puțin de jumătate au avut acces la apă potabilă; întrucât Africa Subsahariană are cel mai mic procent de cadre didactice instruite, atât în învățământul primar, cât și în cel secundar;
- H. întrucât ajutorul pentru educație în țările în curs de dezvoltare a pus accentul prea mult pe numărul de elevi înscriși și nu s-a concentrat suficient pe calitatea educației oferite; întrucât ODD nr. 4 urmărește să asigure o educație de calitate pentru toți până în 2030;
- I. întrucât anumite întreprinderi din țările în curs de dezvoltare se confruntă cu dificultăți în a identifica forța de muncă cu calificări care să răspundă nevoilor lor;

⁽¹⁾ Texte adoptate, P8_TA(2018)0239.

⁽²⁾ Texte adoptat, P8_TA(2018)0104.

Mărti, 13 noiembrie 2018

- J. întrucât eforturile depuse din 2016, care sunt binevenite, nu au fost suficiente pentru a recupera întârzierile acumulate și trebuie, prin urmare, să fie continuate de-a lungul timpului și amplificate;
- K. întrucât, potrivit UNESCO, ajutorul pentru educație în țările cu venituri reduse și medii inferioare ar trebui să fie înmulțit cu șase în vederea atingerii ODD nr. 4 până în 2030; întrucât, potrivit Comisiei internaționale privind finanțarea oportunităților educaționale în lume, ajutorul pentru educație ar trebui să ajungă la 89 miliarde USD în 2030, comparativ cu 12 în prezent,

Educația în centrul dezvoltării

- 1. își exprimă convingerea că ajutorul pentru educație trebuie să fie o prioritate, deoarece educația reprezintă un drept fundamental, dar și pentru că este esențială pentru realizarea altor ODD: dezvoltarea economică și reducerea inegalităților, egalitatea de gen, capacitatea fetelor și a femeilor, incluziunea socială a persoanelor cu handicap, sănătatea, democrația și statul de drept și prevenirea conflictelor;
- 2. regretă, prin urmare, că ajutorul pentru educație nu reprezintă o prioritate pentru donatorii internaționali; solicită ca educația să fie plasată în centrul politicilor de dezvoltare ale Uniunii Europene și ale statelor sale membre;
- 3. recunoaște că îndeplinirea ODD nr. 4 necesită investiții masive în sistemele de învățământ; afirmă că aceste investiții vor trebui făcute mai întâi de țările în curs de dezvoltare, dar că ajutorul internațional va continua să fie indispensabil pentru reducerea decalajului în materie de finanțare;
- 4. invită Comisia să actualizeze comunicarea sa în materie de educație și formare în contextul reducerii sărăciei în țările în curs de dezvoltare, care datează din 2002, precum și documentul său de lucru din 2010; indică faptul că noua comunicare va trebui să planifice mijloacele pentru atingerea ODD nr. 4 până în 2030;
- 5. invită Uniunea și statele sale membre să aloce educației 10 % din asistența oficială pentru dezvoltare până în 2024 și 15 % în 2030;
- 6. reamintește că intensificarea necesară a eforturilor depuse de țările în curs de dezvoltare pentru promovarea regimurilor fiscale echitabile și combaterea fluxurilor de capital ilicite și creșterea indispensabilă a ajutorului public pentru dezvoltare nu vor fi suficiente pentru a acoperi deficitul de finanțare; solicită, prin urmare, crearea de mijloace de finanțare inovatoare, cu efect de levier și care să fie aliniate la mecanismele și inițiativele de finanțare existente, pentru a consolida sistemele naționale de educație;
- 7. urmărește cu interes propunerea făcută de Comisia internațională privind finanțarea oportunităților educaționale în lume de a crea un instrument internațional de finanțare pentru educație, cu condiția ca acesta să completeze într-adevăr eforturile actuale și nu să le înlocuiască; consideră că această inițiativă ar trebui să se desfășoare în sinergie cu acțiunile Parteneriatului global pentru educație; precizează că, înainte de orice finanțare, trebuie să se acorde o atenție deosebită solvabilității țărilor eligibile;
- 8. subliniază că obiectivul ca 20 % din asistența oficială pentru dezvoltare a Uniunii să fie acordată pentru incluziunea socială și dezvoltarea umană, acoperind serviciile sociale de bază, inclusiv sănătatea și educația, este imprecis și nu permite o monitorizare adecvată a cheltuielilor; solicită includerea unor obiective cuantificabile în următorul cadru financiar multianual;

Abordarea priorităților

- 9. reamintește că stăpânirea învățării de bază, inclusiv competențele digitale, este o condiție prealabilă pentru dezvoltarea competențelor și integrarea în viața profesională, că educația fetelor reprezintă o pârgă esențială pentru realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă, pentru sănătate și bunăstare, precum și pentru crearea de societăți pașnice, și că țările cel mai puțin dezvoltate sunt cele mai expuse la lipsa de finanțare, în ciuda faptului că sunt țările în care investițiile generează cele mai mari beneficii pentru oameni, societate, economie și sănătate;
- 10. reamintește că emanciparea grupurilor vulnerabile este esențială pentru a pune capăt sărăciei; insistă asupra faptului că toate persoanele, indiferent de sex, etnie, limbă, religie, opinii politice sau de altă natură, precum și persoanele cu handicap, migranții și populația indigenă, ar trebui să aibă acces la o oportunitate de educație și de formare pe tot parcursul vieții, incluzive și echitabile;

Marți, 13 noiembrie 2018

11. afirmă în consecință că ajutorul Uniunii în materie de educație trebuie mai întâi să îndeplinească două priorități: să pună accentul pe educația de bază de calitate și incluzivă și să ofere un sprijin sporit țărilor cel mai puțin dezvoltate;
12. insistă mai ales asupra obiectivului nr. 4.1 din ODD, care vizează un ciclu de învățământ primar și secundar pentru o durată de 12 ani gratuit și de calitate pentru toți; reafirmă că acesta ar trebui să reprezinte un pilon esențial al parteneriatului Africa-UE, în concordanță cu prioritățile strategice aprobate în timpul summitului UE-Uniunea Africană din 2017; precizează că gratuitatea privește nu numai școlarizarea, ci și costurile ascunse, ca de exemplu pentru rechizitele școlare, transport și hrană; consideră că statele ar trebui să ia în considerare sistemele de burse pentru a permite școlarizarea copiilor cei mai dezavantajați; reamintește că este important să se garanteze pluralismul și libertatea de alegere a părinților; recomandă, cu toate acestea, Uniunii Europene și statelor membre, în conformitate cu obiectivul nr. 4.1 din ODD și cu articolul 26 din DUDO, să nu utilizeze asistența oficială pentru dezvoltarea în scopul sprijinirii instituțiilor de învățământ comerciale cu scop lucrativ, care nu respectă principiile și valorile Uniunii;
13. invită Uniunea și statele membre să aloce educației de bază cel puțin jumătate din ajutorul lor pentru educație până în 2030;
14. solicită, de asemenea, ca cel puțin 40 % din ajutorul pentru educație al Uniunii și statelor membre să fie direcționat către țările cel mai puțin dezvoltate;
15. solicită să se acorde o atenție deosebită egalității între fete și băieți, care este esențială pentru dezvoltarea durabilă și pentru principiul de a nu lăsa pe nimeni în urmă; solicită UE să promoveze o educație incluzivă și de calitate, pentru a elimina barierele din calea accesului fetelor la învățământ, a participării lor în școală și a finalizării studiilor lor; reamintește obiectivul care vizează ca 85 % din noile programe ale Uniunii Europene să aibă ca obiectiv principal sau semnificativ egalitatea de gen până în 2020; solicită, în sfârșit, sprijinirea formării sistemelor educaționale care să răspundă nevoilor elevilor cu handicap, precum și ale altor minorități și grupuri vulnerabile, ținând seama de particularitățile locale;
16. salută adoptarea de către Comisie a comunicării sale privind educația în situații de urgență și de criză prelungită și obiectivul de a aloca educației 10 % din ajutorul umanitar al Uniunii începând din 2019;
17. reamintește că educația copiilor refugiați sau strămutați trebuie considerată o prioritate încă de la început; subliniază importanța sprijinirii țărilor afectate de situații de fragilitate și conflicte pentru a consolida reziliența sistemelor lor și pentru a garanta accesul la o educație – inclusiv în ciclul secundar – de calitate pentru copiii și tinerii refugiați, pentru persoanele care au fost strămutate în interiorul țării, precum și pentru comunitățile-gazdă ale acestora;
18. subliniază necesitatea unei abordări mai integrate, care să implice toate părțile interesate, rapide, sistematice și eficiente ca răspuns la nevoile de educație în situații de urgență, în conformitate cu principiul creării unei legături între ajutorul de urgență, reabilitare și dezvoltare;
19. constată că anumite țări vizate nu reușesc sau nu doresc să răspundă nevoilor de bază ale populației, inclusiv celor legate de educație; solicită identificarea celui mai potrivit partener din societatea civilă și îmbunătățirea și extinderea bunelor practici utilizate în domeniu de către ONG-uri și alți actori;
20. reamintește importanța învățământului secundar, tehnic și profesional pentru capacitatea de inserție profesională a tinerilor și dezvoltarea durabilă; consideră că acestea două din urmă trebuie să asigure locuri de muncă decente, să fie orientate către nevoile în materie de dezvoltare ale țării și nevoile întreprinderilor; în coordonare cu acestea și, pe cât posibil, finanțate de ele; atrage atenția asupra proiectelor care implică sectorul privat în centrele de formare și invită Comisia să analizeze cum poate fi susținută financiar dezvoltarea unor astfel de inițiative; ia act de faptul că planul de investiții externe al Uniunii ar putea fi mobilizat pentru a atinge aceste obiective și solicită implicarea strategică a organizațiilor societății civile în planificarea și punerea în aplicare în acest domeniu;
21. își exprimă îngrijorarea cu privire la fenomenul de „exod al creierelor”; constată că unele state membre alocă mai mult de jumătate din ajutoarele lor pentru educație taxelor de școlarizare, pe teritoriul lor; subliniază că majorarea ajutorului pentru educație va trebui să determine reducerea acestei cote; invită statele membre să exploreze și să utilizeze bune practici și experiențe, cum ar fi schimburile academice și profesionale; consideră că vizele cu intrări multiple ar permite studenților să își actualizeze cunoștințele și ar încuraja mobilitatea circulară; solicită, în paralel, instituirea de stimulente sau măsuri care să încurajeze studenții să lucreze pentru o perioadă minimă în sectorul economic sau guvernamental din țara lor de origine, după ce se întorc, astfel încât cunoștințele dobândite să fie în primul rând în beneficiul țărilor partenere;

Marti, 13 noiembrie 2018

22. consideră că un bun proces de predare este esențial pentru învățare; ia act cu îngrijorare de faptul că disponibilitatea și calitatea formării cadrelor didactice continuă să fie probleme grave, în special în Africa Subsahariană; insistă asupra eforturilor de a furniza profesori pentru formarea inițială și continuă, punând accentul pe cunoștințele și competențele pedagogice, precum și pe recrutarea, remunerarea și condițiile de muncă ale acestora, printre altele pentru a-i încuraja să rămână și să își transmită cunoștințele generațiilor viitoare; solicită mai multe programe de schimburi între cadrele didactice din țările în curs de dezvoltare și din statele membre ale UE, de exemplu prin intermediul programului Erasmus +;

23. remarcă faptul că sunt necesare investiții masive în infrastructuri, materiale și echipamente școlare, în special în zonele rurale sau subpopulate, pentru a asigura tuturor accesul egal la educație, fără discriminare;

24. subliniază importanța noilor tehnologii pentru îmbunătățirea accesului la educație și a calității educației, în special pentru diseminarea cunoștințelor, formare, predare și perfecționarea cadrelor didactice și administrarea instituțiilor; insistă asupra necesității de a profita de șansa oferită de digitalizare pentru a aduce cunoștințe și metode moderne de predare în țările în curs de dezvoltare; atrage atenția asupra faptului că aceste noi tehnologii trebuie să sprijine eforturile educative și nu să le înlocuiască, reducând standardele de predare; solicită o mai bună evaluare a impactului investițiilor tehnologice asupra rezultatelor educației; insistă asupra consolidării competențelor digitale pentru a promova emanciparea femeilor și a fetelor;

25. solicită intensificarea eforturilor pentru a răspunde provocărilor legate de excluziunea digitală prin educație și formare pentru dobândirea competențelor digitale esențiale și prin inițiative de facilitare a utilizării TIC; solicită, în continuare, introducerea alfabetizării digitale în programele școlare la toate nivelurile de învățământ în țările în curs de dezvoltare, pentru ca elevii să poată dobândi competențele necesare pentru a accesa mai ușor informații;

26. este de opinie că generația următoare trebuie pregătită prin educație să trăiască o viață împlinită într-o lume schimbată de robotizare și automatizare; consideră că pentru a răspunde așteptărilor populației aflate în căutarea unui loc de muncă și ale întreprinderilor, cursurile de formare disponibile ar trebui să aibă un real caracter profesional și, în acest sens, nu ar trebui să fie excluse parteneriatele cu sectorul privat în domeniul învățământului profesional; subliniază în acest sens importanța flexibilității și a competențelor, dar și a competențelor de viață și a competențelor sociale în educație; are certitudinea că pe lângă predarea cunoștințelor teoretice, elevii trebuie să dobândească în școli și capacitatea de gândire necesară formulării întrebărilor, competențele creative necesare realizării în practică a ideilor, iar rezultatele învățării continue trebuie să se manifeste în activitățile desfășurate de-a lungul vieții;

27. insistă asupra legăturii dintre educație și sănătate; precizează că, pe lângă promovarea învățării, medicina școlară și educația pentru sănătate permit să se ajungă la o parte cât mai largă a societății; solicită elaborarea unei abordări globale și integrate a educației sexuale pentru fete și băieți care să abordeze aspecte legate de sănătate, cum ar fi HIV, planificarea familială și sarcina, contribuind, de asemenea, la atingerea unor obiective mai generale, cum ar fi îmbunătățirea accesului fetelor la educație; subliniază importanța furnizorilor de servicii medicale pentru sprijinul psihosocial, în special în țările afectate de conflicte, în scopul de a îmbunătăți reziliența copiilor de vârstă mică;

28. încurajează statele să introducă cel puțin un an de educație timpurie gratuită, în conformitate cu obiectivul nr. 4.2 din ODD;

29. reiterează faptul că doar un mediu propice permite o educație de calitate, inclusiv implicarea părinților, aspectele nutriționale, securitatea, precum și accesul la electricitate, apă și salubritate adecvate, pentru a permite băieților și fetelor să beneficieze efectiv de școală și pentru a mări rata de absolvire, în special în învățământul primar;

Îmbunătățirea calității ajutorului

30. este de părere că evaluările sistemelor de educație, inclusiv educația oferită de instituțiile nestatale, a calității educației și a rezultatelor învățării reprezintă o condiție prealabilă pentru orice îmbunătățire a eficacității ajutorului; invită Comisia și statele membre să finanțeze cercetarea, agregarea datelor și instrumentelor de evaluare fiabile, tehnice, nediscriminatorii și independente;

31. consideră că o mai bună coordonare a donatorilor în cadrul grupurilor locale pentru educație este esențială, pentru a evita dublarea eforturilor și chiar conflictul în ceea ce privește ajutorul; invită statele membre să utilizeze în mod mai sistematic programarea în comun și delegarea; reamintește că ajutorul pentru dezvoltare nu se poate afla în serviciul unei strategii de influență;

Marți, 13 noiembrie 2018

32. subliniază obligația guvernelor de a garanta dreptul la educație al cetățenilor lor; subliniază, prin urmare, necesitatea de a asigura capacitatea responsabililor la toate nivelurile de a furniza servicii tuturor, dar și instituții de învățământ, precum și strategii și planuri naționale de educație echitabile, accesibile și nediscriminatorii cu o reală asumare, pe baza unei consultări semnificative și a unei participări strategice a principalelor părți interesate, inclusiv a societății civile, cu obiective specifice și mecanisme de monitorizare, evaluări și inspecții regulate, delimitarea clară și transparentă a responsabilităților și alocarea resurselor supusă controalelor independente; încurajează adoptarea de cadre naționale de reglementare pentru înființarea și funcționarea serviciilor de învățământ;

33. subliniază previzibilitatea ajutorului și apropierea sale de către statele partenere; precizează, în acest sens, că ajutorul bugetar și asistența acordată de organizațiile multilaterale răspund cel mai bine acestor cerințe;

34. invită Comisia și statele membre să acorde prioritate sprijinului bugetar sectorial, acolo unde este posibil, cu criterii stricte, printre care buna guvernare, și controale atente, în special pentru a evita corupția; reamintește că țările terțe beneficiare se angajează să ramburseze plățile în cazul unor nereguli grave; recomandă implicarea societății civile în monitorizarea acordurilor de finanțare; subliniază necesitatea de a institui un mecanism de monitorizare pentru a investiga dacă ajutorul pentru dezvoltare a fost utilizat în mod abuziv și pentru a pune în aplicare sancțiuni în consecință, inclusiv realocarea resurselor financiare pentru a spori sprijinul pentru țările cu bune practici în acest domeniu;

35. încurajează Comisia și statele membre să promoveze rolul autorităților locale și al organizațiilor societății civile în pregătirea și punerea în aplicare a programelor de sprijin pentru educație, inclusiv în cadrul sprijinului bugetar;

36. constată că numai o treime din ajutorul în domeniul educației este canalizată prin organisme multilaterale, față de două treimi în domeniul sănătății; solicită, prin urmare, Comisiei și statelor membre să majoreze finanțarea acordată Parteneriatului global pentru educație și Fondului „*Education cannot wait*”; consideră că, în următorul său plan strategic pentru perioada de după 2020, Parteneriatul global ar trebui să fie în măsură să își extindă perioada de programare de la 3 la 6 ani pentru a permite o finanțare mai stabilă și mai previzibilă, deosebit de necesară pentru a consolida sistemele de învățământ naționale;

o

o o

37. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.